

Schol.). WILSON, Sel. Works 1,299.301. fg. मेतार्य COLBR. Misc. Ess. II, 216.

मेथ् s. मिथ्.

मेथ, f. मेथी gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41; vgl. मेथि.

मेथि (vielleicht von 1. मि) 1) m. Pfosten, Pfosten: इमं मेथिमभिसंविशद्यं तनूयानं त्रिवत्रयमोजसे AV. 8, 5, 20. Pfosten in der Mitte der Tenne, an welchen die Ochsen gebunden werden, H. 894. मेथी Schol. zu KĀTJ. ÇR. 1001, 8. मेथि H. 894. ०रापण KRSHISANGRAHA 19, 17. fg. मेथी gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. मेथीभूत् so v. a. ein festes Centrum seiend, um welches alles Andere sich dreht, sich richtet: अथ नेच्छसि राजानं धर्मयुत्रं युधिष्ठिरम् । मेथीभूतः (मेठी^० ed. Bomb.) स्वयं राज्यं प्रतिगृह्णाति MBu. 14, 15. मेठी (v. l. मेठि, मेठी, मेथि, मेथि) HALĀJ. 2, 423. मेठी Schol. zu PAÑĀV. Br. 16, 13, 8. मेठीभूतस्तु ध्रुवः) वै सर्वान्वायुपयैर्निपन्थिताम् । आकल्पं तत्पदं तिष्ठन्धामयन् ज्योतिषां गणान् ॥ KĀTJ. 21, 80 bei AUFRECHT, HALĀJ. Ind. मेठी BHĀG. P. 4, 9, 20 (मेठी ed. Bomb., मेठी Schol.). 12, 38. मेठीस्तम्भ 5, 23, 2. मेठीभूत ein solcher Pfosten (bildlich) seiend MBu. 3, 361. 5, 1332. Verz. d. Oxf. H. 41, a, N. 2. मेथी gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. ein Pfosten zum Anbinden des Viehes PAÑĀV. Br. 13, 9, 17. Stütze um die Deichsel des Wagens zu tragen Schol. zu KĀTJ. ÇR. 183, 3 v. u. शं मेथिर्भवतु शं युगस्य तर्ध AV. 14, 1, 40. TS. 6, 2, 9, 4. KĀTJ. 23, 8. AIT. Br. 1, 29. ÇAT. Br. 3, 3, 3, 21. AÇV. ÇR. 4, 9, 6. TS. Comm. 1, 427, 5. 9. Vgl. मेथि. — 2) f. मेथी = मेथिका RĀGAN. im ÇKDR.

मेथिका f. = मेथी, मेथिनी Trigonella Foenum graecum RĀGAN. im ÇKDR. मेथिनी f. dass. ebenl.

मेथिष्ठं (मेथि + स्थ) adj. um den Pfosten stehend (an welchen das Vieh angebunden wird): मेथिष्ठाः पिन्वमाना इह मां गोपतिमभि संविशन्तु TS. 2, 7, 16, 3.

मेद् s. 1. und 2. मिद्.

मेद् gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. 1) m. a) = मेद्स् Fett ÇABDAK. im ÇKDR. मेद्मासास्त्रिसंकुला R. 4, 44, 65. KĀM. NĪTIS. 14, 25. अस्थिमेदामिष^० (अस्थिमेदामिष^० die neuere Ausg.; bei der ersten Lesart kann eine auch sonst vorkommende Contraction von मेद्घा^० angenommen werden) HARIV. 13136. मेद्च्छेद् ÇĀK. 38, v. l. wohl nur Druckfehler für मेद्च्छेद्. — b) eine best. Pflanze, = अलम्बुषा RĀGAN. im ÇKDR. — c) eine best. Mischlingskaste ĠĀTĀDH. im ÇKDR. M. 10, 36. मेदान्धचुचुमहूनामारण्यपशुहिसनम् 48. MBu. 13, 1552. मेदा गोमहिष्यादीनां मृतानां मांसमम्लतः Schol. COLBR. Misc. Ess. II, 184, wo मेदभिन्न zu trennen ist; vgl. u. भिन्न 1. मेदान्धः (als zwei Wörter मेदा ऽन्धः zu fassen) = वर्षासंकरजातिविशेषः ĠĀTĀDH. im ÇKDR. — d) N. pr. eines Schlangendämons MBu. 1, 2152. — 2) f. अा eine dem Ingwer ähnliche Wurzel RATNAM. im ÇKDR. H. an. 3. 588. MED. r. 196. Suçr. 1, 140, 8. 2, 101, 9. 206, 12. 220, 14. 223, 9. 418. 11. — 3) f. ई gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. — Vgl. अरिमेद्, असि^०. गो^०, दैत्यमेद्, पूतिमेद्, मरुमेद्, ०मेदा.

मेद्ःपुच्छ und ०क (मेद्स् + पुच्छ) m. das fettschwänzige Schaf Suçr. 1, 203, 15. 21.

मेद्क m. zur Destillation bestimmte geistige Flüssigkeit AK. 2, 10, 42. H. 904. — Vgl. अरि^०, अहि^०, गो^०.

मेद्ज m. eine Art Bdellium (भूमिजगुगुलु) RĀGAN. im ÇKDR.

V. Theil.

मेदन (vom caus. von 1. मिद्) n. Mastung: घृतमन्नं घृतम्वस्य मेदनम् RV. 10, 69, 2.

मेदपाट N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 338, b, 27. 339, b, 39 (०पाट; im Index aber ०पाट). — Vgl. मेदपाट.

मेदपाठ m. N. eines Zweiges des Vatsa-Geschlechts HALL 136.

मेद्स् (von 1. मिद्) n. 1) Fett NIR. 4, 3. AK. 2, 6, 2, 15. H. 619. 624. HALĀJ. 3, 13. RV. 3, 21, 1. 2. 4. अज्ञिष्ठं ते मध्यतो मेद् उद्गतम् 5. सं प्रोर्णुष्य पीवंसा मेदसा च 10, 16, 7. AV. 4, 27, 5. VS. 21, 40. 43. मेदसः कुल्या उपतान्स्वत् 33, 20. 39, 10. मेदस्तैस् vom Fett an 21, 60. 28, 23. NIR. 4, 3. — TS. 6, 3, 11, 1. 5. TBr. 2, 8, 4, 4. ÇAT. Br. 3, 8, 2, 26. 4. 5. मेदसाङ्गतिं 11, 5, 6, 7. तर्हि नौषधीषु पय आसीत् मांसं मेदः PAÑĀV. Br. 24, 18, 3. KAUC. 11. 26. मेदा ऽसृञ्चासमञ्जास्थि वदत्यन्नं मनीषिणाः M. 3, 182. JĀGĀ. 1, 44. MBu. 1, 4797. 8149. 3, 12250. R. 3, 75, 52. HARIV. 394. 2938. 11993. मेदश्चेद्कृशोदरं वपुः ÇĀK. 38. PAÑĀV. I, 121. NAIŠU. 1, 41 (pl.). einer der Grundstoffe des Körpers (धातु, सार), der sich im Fleische bildet, WISK 51. मांसाम्नेदः प्रजायते मेदतो ऽस्थि Suçr. 1, 44, 1. 48, 9. 49, 4. 127, 1. मेदाद्य 187, 12. 31, 15. मेदाधरा कला 327, 6. JĀGĀ. 3, 106. VARĀH. BRH. S. 68, 96. मेदोदोष Fettleibigkeit ÇĀK. SĀHU. 1, 7, 46. मेद्स् allein dass. Verz. d. Oxf. H. 313, b, 24. मेदोरोग 316, b, 3. Vgl. अमेदस्क (auch TS. 6. 3, 11, 5), वर्ष^०, वृष^०. — 2) mystische Bez. des Buchstabens व WEBER. RĀMAT. 317. fg.

मेदस्कत् (मे^० + कत्) n. Fleisch H. 623.

मेदस्तैजस् (मे^० + ते^०) n. Knochen H. 623.

मेदस्पाट (मे^० + पि^०) m. ein Klumpen Fett gaṇa कास्कादि zu P. 8, 3, 48.

मेदस्वत् (von मेद्स् adj. fett AV. 6, 114, 3. TS. 6, 3, 11, 5.

मेदस्विन् (wie oben) adj. fettleibig Suçr. 2, 223, 21. 308, 1.

मेदःसार (मेद्स् + सार) 1) adj. bei dem unter den sieben Bestandtheilen des Körpers (सार, धातु) das Fett vorwaltet VARĀH. LAGHŪ. 2, 17 in Ind. St. 2, 287. मञ्जामेदःसार्ः BRH. S. 68, 98. — 2) f. अा = मेदा RĀGAN. im ÇKDR.

मेदिन् 1) adj. Genosse, Theilhaber, Verbündeter: स्वामं ते जयंतः शक मेदिनः RV. 10, 38, 2. 84, 6. इन्द्रेण मेदी AV. 3, 6, 2. इन्द्र मेघर्षके तव 5, 8, 9. 6, 63, 3. 104, 3. यावन्ते ऽभि विपश्यामि भूमे सूर्येण मेदिनी 12, 1, 33. TBr. 2, 4, 5, 7 (= मेदस्वत् Comm.). नेदस्य निर्देष्यमानस्य मेघसानि ÇAT. Br. 9. 5, 4, 62. इहा यन्तु मेदिनीर्वचसा मम AV. 8, 7, 7. 10, 6, 20. Wohl verwandt mit मित्र. Vgl. इन्द्र^०. — 2) f. मेदिनी a) die Erde AK. 2, 1, 3. TRIK. 2, 1, 2. H. 937. HALĀJ. 2, 1. अदितिः सर्वभूतानां माता मेदिनी मरुता मही TAIT. ĀR. 10. 28. MBu. 3, 2859. Suçr. 1, 114, 1. मधुवैद्यभयोः कृत्स्ना मेदसाभिपरिहृता । तेनयं मेदिनी देवी प्राच्यते ब्रह्मवादिभिः ॥ HARIV. 394. fg. 2938. fg. 11993. fg. RAGU. 1, 65. ÇĀK. 167. VID. 22. Verz. d. Oxf. H. 103, a, 27. Erdboden: व्यसुः पयात् मेदिन्याम् MBu. 3, 2400. Boden: मरुतमय^० Çic. 4, 56. गज^० für Elephanten geeigneter Boden KĀM. NĪTIS. 19, 14. Land: समुद्रात्ते च मेदिनी (अल्पेनैव विनश्यति) Spr. 3354. मेदिनी दानवपते देहि मे विक्रमत्रयम् JOHNS. Sel. 93, 67. Land, Reich: राजा राज्यपरिश्रष्टः पुनर्लब्धा च मेदिनीम् MBu. 3, 2677. Spr. 1942. Platz, Stelle: युद्ध^० Kampfplatz HARIV. 13669. R. 6, 19, 16. BENFAY vermuthet, dass मेदिनी aus मृदिनी entstanden sei. — b) Gmelina arborea Roxb. — c) = मेदा RĀGAN. im ÇKDR. — d) Titel eines Wörterbuchs GILD. Bibl. 395. MALLIN. zu Çic. 2, 65 und 14, 29. Verz. d. Oxf. H. 182, b, 43. 195, b, 7. ०कोष 162, b, 21. ०कार